

Το καλοκαίρι του 2008 σηματοδεύτηκε από τη μεγάλη φωτιά της Ρόδου, η οποία έκαψε πάνω από 100.000 στρέμματα δάσους, γεωργικών εκτάσεων και βιοτόπων και απείλησε τα περίφημα ελάφια της περιοχής. Η πυρκαγιά της Ρόδου έδειξε με τρόπο τραγικό ότι η χώρα και ο φυσικός της πλούτος πληρώνουν τα λάθη επιλογών των κυβερνήσεων στο θέμα της πυροπροστασίας.

Το ΤΕΕ έχει κάνει σειρά προτάσεων για την πρόληψη των πυρκαγιών και την αποκατάσταση των πληγέντων, μεταξύ των οποίων είναι η δημιουργία υπουργείου φυσικών καταστροφών, που θα επιλαμβάνεται αμέσως των θεμάτων.

Επιπλέον, το ΤΕΕ, μετά τις φονικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2007 στην Πελοπόννησο, την Εύβοια και την Αιτωλοακαρνανία, συγκρότησε Παρατηρητήριο Ανασυγκρότησης των Πυρόπληκτων Περιοχών, το οποίο αφού μελέτησε επισταμένως την κατάσταση που επικρατεί, διαπίστωσε κενά στο θεσμικό πλαίσιο, που πρέπει να συμπληρωθούν, διατύπωσε ερωτήματα για τον τρόπο διαχείρισης των πόρων του «Ταμείου Εθνικού Φορέα Εκτάκτων Αναγκών», όπως και για την αξιοποίηση πόρων και κονδυλίων από το Γ' ΚΠΣ και το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ και απουσία ενός συνεκτικού σχεδίου ανασυγκρότησης των πληγεισών περιοχών.

Πράγματι, ενάμιση χρόνο μετά τις καταστροφικές και φονικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2007, οι πυρόπληκτοι δεν έχουν αποκατασταθεί, ενώ μεγάλος χαμένος εξακολουθεί να είναι το περιβάλλον.

Ο μεγάλος χαμένος από

Οικολογικός απολογισμός

Πάνω από εκατό χιλιάδες στρέμματα, εκ των οποίων περισσότερα από τα μισά ήταν δάση, και σημαντικές αλλαγές στους βιοτόπους του πλατονιού, δηλαδή του γνωστού ελαφιού της Ρόδου, είναι ο απολογισμός της μεγάλης πυρκαγιάς του περασμένου Ιουλίου στη Ρόδο. Αυτό προέκυψε από την οικολογική αποτίμηση της καμένης περιοχής από την περιβαλλοντική οργάνωση WWF Ελλάς, που πραγματοποιήθηκε το διάστημα Ιουλίου - Αυγούστου 2008, σε συνεργασία με το Τμήμα Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης του ΑΠΘ και με τη συνδρομή τοπικών επιστημόνων και στελεχών υπηρεσιών.

Η εισήγηση ετοιμάστηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Μέλλον των Δασών», το οποίο εκπονείται από το WWF Ελλάς. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από τα Ιδρύματα Ι.Σ. Λά-

τση, Α.Γ. Λεβέντη και Μποδοσάκη, καθώς και από τις εισφορές των υποστηρικτών της οργάνωσης.

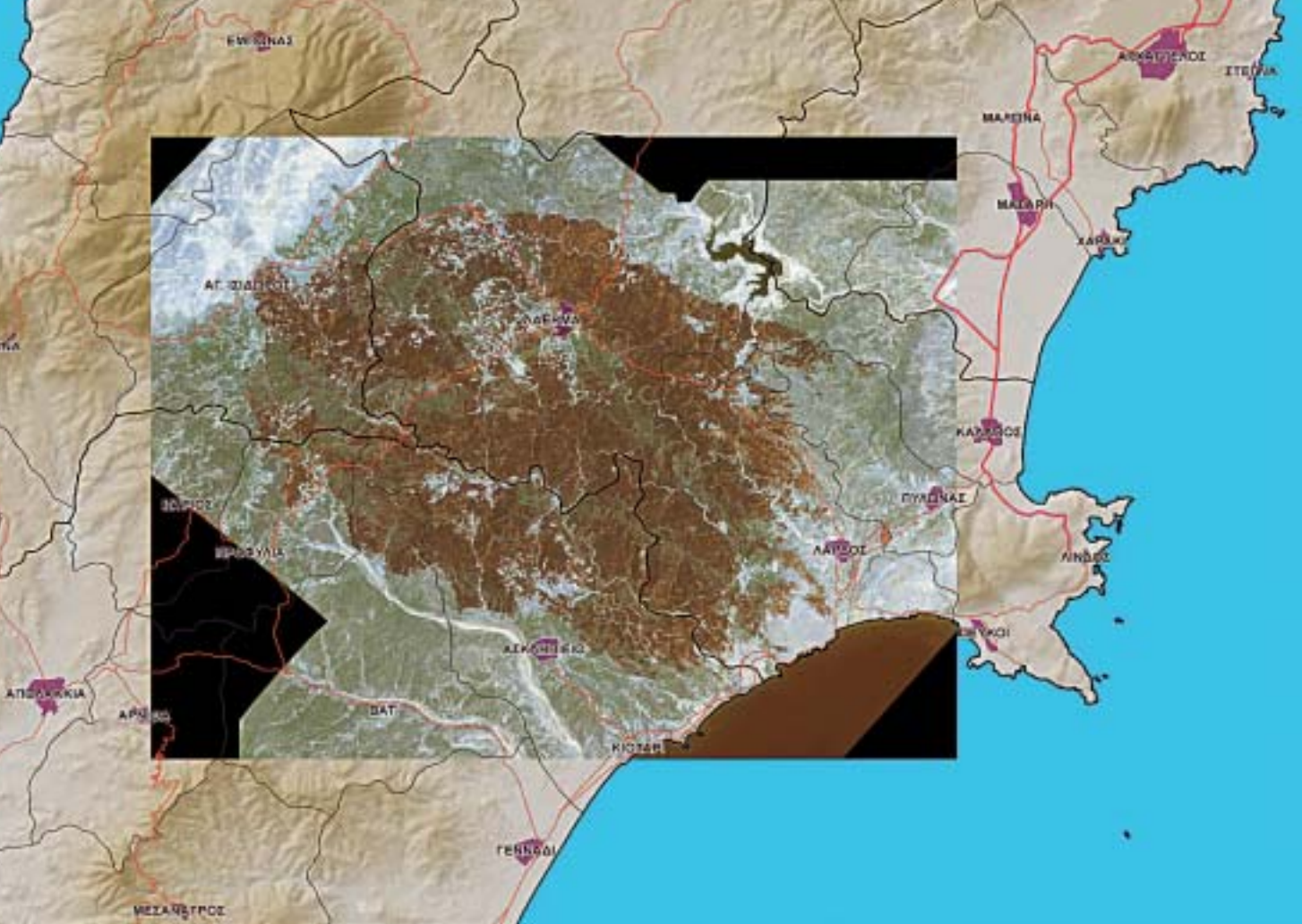
Αναλυτικά, από τα 104.442 στρέμματα συνολικής καμένης έκτασης, το 51,4% (53.689 στρέμματα) ήταν δάση, το 34% (35.532) καλυπτόταν από θάμνολίβαδα και χορτολίβαδα ή από περιοχές με νεαρή φυσική αναγέννηση (από παλιότερες δασικές πυρκαγιές) και το υπόλοιπο 14,6% (15.220) ήταν αγροτικές εκτάσεις. Τα περίπου 29.000 στρέμματα που κήηκαν, βρίσκονται σε προστατευόμενες φυσικές περιοχές του δικτύου «Natura 2000», ενώ 13.766 στρέμματα σε καταφύγια άγριας ζωής στα όρια με την καμένη περιοχή.

Σε γενικές γραμμές, η δασική βλάστηση που κήηκε από τη φετινή φωτιά στη Ρόδο έχει ανεπτυγμένους μηχανισμούς για την επιτυχή φυσική αναγέννησή της. Εφόσον, λοιπόν, αφεθεί και δε διαταραχθεί ξανά μέσα στην επόμενη

δεκαπενταετία δεν αναμένεται να υπάρχουν προβλήματα στην αποκατάστασή της. Προβλήματα στην αναγέννηση και αποκατάσταση αναμένονται ίσως, στις διπλοκαμένες εκτάσεις, στις οποίες είναι πολύ πιθανό ότι θα πρέπει να υπάρξουν αναδασωτικές εργασίες στα επόμενα χρόνια.

Όσον αφορά το πλατόνι της Ρόδου (*Dama dama*), προστατευόμενο είδος της οικογένειας των ελαφοειδών, οι επιπτώσεις στον πληθυσμό τους είναι δύσκολο να αποτιμηθούν ακόμα. Η περιοχή που κήηκε, αποτελούσε ένα από τα βασικά του καταφύγια στο νησί, ωστόσο, από προηγούμενες μεγάλες γειτονικές πυρκαγιές (1987, 1992) φαίνεται ότι η αλλαγή στη φυτοκάλυψη δεν επηρέασε σημαντικά την κατανομή τους. Οι άκαυτες νησίδες στην περιοχή αναμένεται να συγκεντρώσουν τον μεγαλύτερο αριθμό των ζώων και γι' αυτό χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας από όχληση.

της **ΒΑΣΩΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ**

τις πυρκαγιές είναι το περιβάλλον

Επιπτώσεις από την πυρκαγιά

Η καταγραφή των επιπτώσεων της πυρκαγιάς της Ρόδου αποτελεί συνδυαστικό προϊόν των επισκέψεων ειδικής επιστημονικής ομάδας του WWF Ελλάς στην περιοχή και της επεξεργασίας δορυφορικής εικόνας υψηλής ανάλυσης, η επεξεργασία της οποίας έγινε από το Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επιπρόσθετη επεξεργασία για την παραγωγή επιπλέον επεξηγηματικών πολυγώνων, πραγματοποιήθηκε από επιστημονικό προσωπικό του WWF Ελλάς.

Σύμφωνα με την ανάλυση της δορυφορικής εικόνας, η συνολική έκταση του εξωτερικού πολυγώνου

Κατανομή των χρήσεων γης στην καμένη έκταση

CORINE ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
Δάση	53.689
Ετερογενείς αγροτικές εκτάσεις	14.289
Μόνιμες αγροτικές εκτάσεις	931
Θάμνοι και χορτολιβάδα	35.532
Σύνολο καμένης έκτασης	104.442

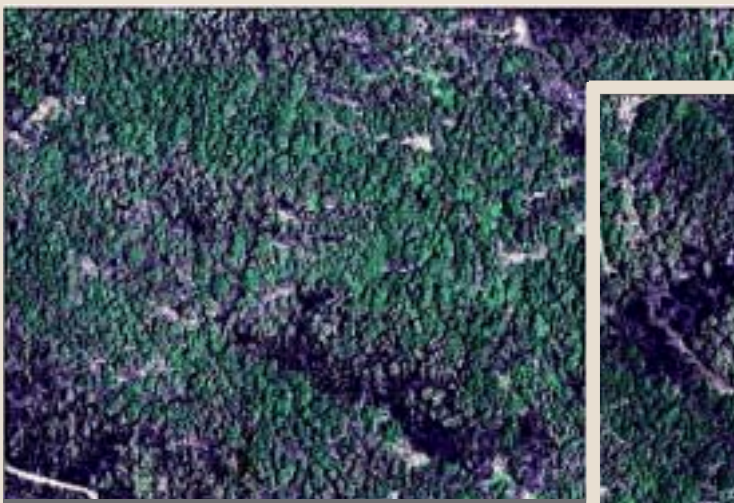
Περιοχές προστασίας

Η πυρκαγιά εισήλθε στο βορειοδυτικό τμήμα της περιοχής «Natura GR4210005» (Όρη Αττάβυρος και Ακραμύτης, Ακρωτήρι, Αρμενιστής και παράκτια ζώνη Απολακκιάς) καίγοντας το 10,5% της συνολικής έκτασής της. Επιπρόσθετα, κάηκε το 34% (13.766 στρέμματα) της συνολικής έκτασης δύο καταφυγίων άγριας ζωής που βρίσκονται στα όρια με την καμένη περιοχή.

της πυρκαγιάς ανέρχεται σε 133.147 στρέμματα με περίμετρο 98.530 μέτρα. Σε αυτή την έκταση διασώθηκε ένα μεγάλο ποσοστό άκαυτων δασικών και αγροτικών οικοσυστημάτων, έκτασης 28.702 στρεμμάτων (21,6% επί του πολυγώνου), με αποτέλεσμα η πραγματικά καμένη έκταση να ανέρχεται στα 104.445 στρέμματα.

Με βάση την ανάλυση της κάλυψης βιοτόπων από τη βάση δεδομένων «Corine», το 51,4% αυτής της περιοχής αποτελούνταν από δάση, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων καλυπτόταν από υψηλά δάση τραχείας πεύκης (*Pinus brutia*). Το 34% καλυπτόταν από θαμνολιβάδα και χορτολιβάδα ή από περιοχές με νεαρή φυσική αναγέννηση (από παλιότερες δασικές πυρκαγιές) και το υπόλοιπο 14,6% της έκτασης από αγροτικές εκτάσεις.

Παραδείγματα από την περιοχή της πυρκαγιάς, όπου φαίνονται οι πολλές άκαυτες νησίδες

ΤΕΕ - ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Η επόμενη ημέρα

Το ΤΕΕ - Τμήμα Δωδεκανήσου ασχολήθηκε συστηματικά με την «επόμενη ημέρα» των καταστροφικών πυρκαγιών της Ρόδου που κατέκαψαν το κεντρικό και νότιο τμήμα του νησιού, το διάστημα 22 έως 27 Ιουλ. 2008.

Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν οι εξής δράσεις:

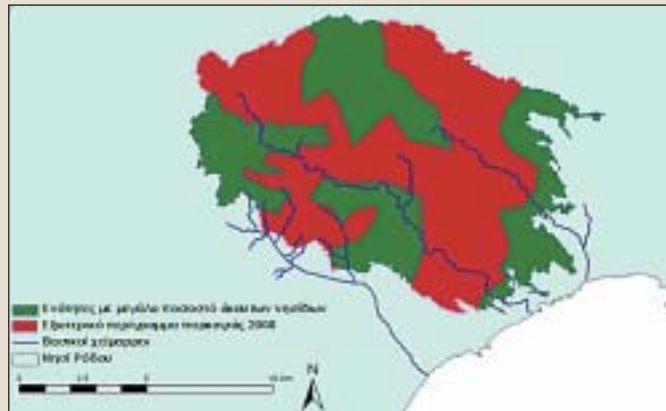
• Αποτίμηση του εύρους των καταστροφών: Με δορυφορικές φωτογραφίες υψηλής ανάλυσης και με αντίστοιχη φωτοερμηνεία οριοθετήσαμε επακριβώς τις καμένες περιοχές και παραγάγαμε τις αντίστοιχες ορθοεικόνες, τις οποίες διαθέσαμε στις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να αξιοποιηθούν αναλόγως. Το έργο υλοποιήθηκε με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης. Χρησιμοποιήθηκαν δορυφορικές εικόνες IKONOS (B, G, R, NIR) με ημερομηνία λήψης 2008-07-31 08:59 GMT. Για τον προσδιορισμό των καμένων εκτάσεων πραγματοποιήθηκε η ταξινόμηση της τελικής ορθοεικόνας, που προέκυψε από την απαραίτητη επεξεργασία, για την αναγνώριση των καμένων περιοχών. Στη συνέχεια, με φωτοερμηνεία προσδιορίστηκαν οι τάξεις που αντιστοιχούν σε καμένες εκτάσεις και συγκεκριμένα ενοποιήθηκαν σε δύο κύριες κατηγορίες, μια για τις ολοσχερώς καμένες εκτάσεις (καφέ

χρώμα) και μια για τις υπόλοιπες (ανοικτό καφέ χρώμα), όπως φαίνεται στην εικόνα που ακολουθεί. Αποτέλεσμα της παραπάνω διαδικασίας

είναι η ακριβής οριοθέτηση των καμένων εκτάσεων και ο υπολογισμός της έκτασής τους. Τα εμβαδά που υπολογίστηκαν είναι: α) Ολοσχερώς καμένες: 71.342 στρ. β) Υπόλοιπες περιοχές: 20.073 στρ. γ) Σύνολο: 91.415 στρ. δ) περίγραμμα καμένης

έκτασης: 132.000 στρ.

• Συνέντευξη Τύπου: Το έργο αυτό στις 17.9.2008, παρουσιάσαμε σε συνέντευξη Τύπου, που παραχώρησε ο πρόεδρος Βενέρης Παναγιώτης και η Δέσποινα Μπρόκου, τοπ. μηχ. που επιμελήθηκε της όλης εργασίας.

Γεωγραφικές ενότητες με μεγάλο ποσοστό (>50%) άκαυτων νησίδων

Πραγματοποιούμενες δράσεις

• Παρέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο: Από την εμπειρία τόσο της συγκεκριμένης πυρκαγιάς όσο και των αντίστοιχων της υπόλοιπης χώρας, αναδεικνύεται το γεγονός ότι απαιτείται παρέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης φυσικών καταστροφών και εν προκειμένω δασοπυρόσβεσης. Ο φορέας μας προσανατολίζεται στην πρόταση για ίδρυση ενός «ενιαίου φορέα διαχείρισης φυσικών καταστροφών - δασοπυρόσβεσης» (σύμφωνα και με αντίστοιχη πρόταση του Παρατηρητηρίου Φυσικών Καταστροφών του ΤΕΕ), με αρμοδιότητα τόσο στην πρόληψη όσο και στη διαχείριση της κρίσης και βέβαια στην αποκατάσταση και με έμφαση στην ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών παραγόντων και αρχών.

• Διοργάνωση ημερίδας τον Ιανουάριο 2009, με την παραπάνω θεματολογία και σε συνεργασία με το ΓΕΩΤΕΕ, τους λοιπούς τοπικούς φορείς και το Παρατηρητήριο Φυσικών Καταστροφών του ΤΕΕ.

Τα μέτρα για τη Ρόδο

Αναδάσωση σύμφωνα με το μοντέλο Πάρνηθας, μέτρα για τα ελάφια και αντιπλημμυρικά έργα εξήγγειλε ο υπουργός Εσωτερικών, Προκόπης Παυλόπουλος, ο οποίος επισκέφτηκε τη Ρόδο λίγες ημέρες μετά τη βιβλική καταστροφή που υπέστη. Η πυρκαγιά του περασμένου Ιουλίου ήταν μια ακόμη μαύρη σελίδα, για το οικοσύστημα του νησιού, μετά τις τραγωδίες το 1987 και το 1992, όπου είχαν γίνει στάχτη συνολικά και στις δύο πυρκαγιές 200.000 στρέμματα. Τώρα έρχονται να προστεθούν άλλα περίπου 100.000 στρέμματα.

Οι κάτοικοι της Ρόδου ζητούν την απόδοση ευθυνών σε αυτούς που δεν κατάφεραν να συντονίσουν το έργο της κατάσβεσης. Υπογραμμίζουν σε όλους τους τόνους ότι οι αλληπάλληλες συσκέψεις που πραγματοποιούνται θα πρέπει να συνοδεύονται και από τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων και τη χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων στους πληγέντες

Προτάσεις αποκατάστασης

Στις προτάσεις αποκατάστασης του WWF Ελλάς περιλαμβάνονται:

- Η επιλεκτική υλοτόμηση των καμένων κορμών και η διατήρηση των υπολοίπων στο νέο δάσος.

- Η αναγέννηση της καμένης έκτασης, με άμεση σπορά τραχείας πεύκης μετά τις πρώτες βροχές και η κατά θέσεις φύτευση ατόμων κυπαρισσιού για δημιουργία μεικτού δάσους από αυτά τα δύο είδη.

- Η προστασία του καμένου δασικού εδάφους από την ανεξέλεγκτη χρήση μηχανημάτων για τα αντιδιαβρωτικά έργα και για την υλοτόμηση των καμένων κορμών, καθώς και η προστασία από τη βόσκηση κτηνοτροφικών ζώων είναι τα βασικότερα διαχειριστικά μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν τα επόμενα τουλάχιστον πέντε έτη.

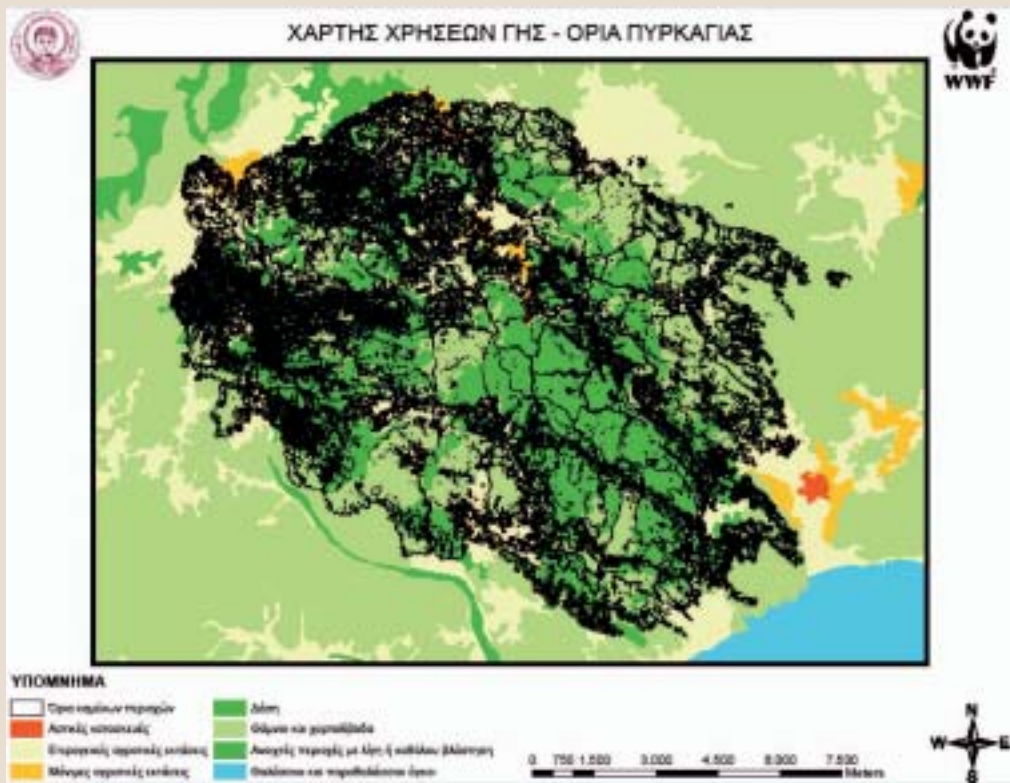
- Ακόμη προτείνεται η εκτέλεση αντιδιαβρωτικών - αντιπλημμυρικών έργων και η απαγόρευση της βοσκής.

Για την ορθότερη επιβολή και διαχείριση των σχετικών πιέσεων, προτείνονται οι τακτικοί έλεγχοι στην περιοχή και η επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων στους παραβάτες. Σημειώνεται παρ' όλα αυτά ότι η διατήρηση της συγκεκριμένης απαγόρευσης δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί εάν ταυτόχρονα δεν υπάρξει μέριμνα για την παροχή ενισχύσεων, ζωοτροφών και πιθανών αντισταθμιστικών μέτρων προς τους κτηνοτρόφους.

Σχέσεις με παλαιότερες πυρκαγιές

Δύο μεγάλες πυρκαγιές το 1987 και 1992 είχαν καταστρέψει ένα πολύ μεγάλο τμήμα των δασών της κεντρικής και νότιας Ρόδου. Η πυρκαγιά του 2008 έκαψε το ενδιάμεσο διασωθέν δάσος και σε ένα ποσοστό 14% επικάλυψε εκτάσεις που είχαν ξανακαεί είτε από την πυρκαγιά του 1987 (επικάλυψη 15.536 στρεμμάτων) είτε του 1992 (επικάλυψη 3.126 στρεμμάτων).

Το Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ παρουσιάζει τα βασικά σημεία της μελέτης του «WWF Ελλάς» για την πυρκαγιά της Ρόδου:

Χάρτης χρήσεων γης Corine και όρια πυρκαγιές του Ιουλίου 2008 στη Ρόδο

Τα καμένα της Ρόδου

Η Ρόδος βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Ελλάδας σε απόσταση 250 ναυτικών μιλίων από τον Πειραιά. Στο κέντρο και προς τα δυτικά κυριαρχεί ο ορεινός όγκος του Αττάβουρου (1.215 μ.) από όπου ξεκίνησε η φωτιά (Άγιος Ισιδώρος), ενώ το υπόλοιπο νησί είναι ημιορεινό και κυρίως πεδινό.

Στη Ρόδο, συνολικά, έχουν καταγραφεί 1.351 φυτά εκ των οποίων 8 είναι τοπικά ενδημικά, 13 είναι ενδημικά του Αιγαίου και της Ρόδου, ενώ 64 είναι ενδημικά της Τουρκίας και της Ρόδου. Λόγω του θερμο-μεσογειακού κλίματος οι βιότοποι που απαντώνται σε όλο το νησί είναι κυρίως αυτοί της ευμεσογειακής ζώνης βλάστησης με αείφυλλους θάμνους (με χαρακτηριστικότερα είδη το σχίνο *Pistacia lentiscus*, την κουμαριά *Arbutus unedo* και το πουνάρι *Quercus coccifera*), φρύγανα (με χαρακτηριστικότερα είδη το θυμάρι *Corydthymus capitatus*, την

αστοιβή *Sarcopoterium spinosum*, τη ρίγανη *Origanum sp*, τον ασφόνδελο *Asphodelus sp* και την ασφάκα *Phlomis fruticosa*), καθώς και πευκόφυτες πλαγιές τραχείας πεύκης *Pinus brutia*, που κατά τόπους συγκροτεί σπάνια μεικτά δάση με οριζοντιόκλαδα κυπαρίσσια (*Cupressus sempervirens v. horizontalis*).

Τα μεικτά αυτά δάση απαντώνται σε ελάχιστα μέρη στην Ελλάδα (Δωδεκάνησα και Κρήτη) και στη Ρόδο τα βρίσκουμε σε μία από τις καλύτερες και πιο αντιπροσωπευτικές τους μορφές. Στα ση-

μεία της ενδοχώρας καλλιεργούνται κυρίως ελιές και αμπέλια, ενώ στα παράλια κυριαρχούν τα κέδρα (*Juniperus sp*) που φύονται ως και τη θάλασσα. Ανάμεσα στα ξεχωριστά φυτικά είδη της Ρόδου συμπεριλαμβάνεται και η λικιδάμβαρη (*Liquidambar orientalis*) ή ζητιιά όπως την αποκαλούν οι Ροδίτες. Η κατανομή αυτού του δέντρου περιορίζεται στη Ρόδο και σε δύο περιοχές της ΝΔ Μικράς Ασίας. Συνήθως φυτρώνει σε ποτάμια και ρεματιές που έχουν συνεχή ροή καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Στη ζητιιά οφείλεται η μεγάλη συσσώρευση των πεταλούδων στη γνωστή «κοιλιά των πεταλούδων».

Κτηνοτροφία

Συνολικά έξι Δημοτικά Διαμερίσματα επηρεάστηκαν από τη φωτιά, με συνολικό αριθμό 4.163 κτηνοτροφικών ζώων (αγελάδες, πρόβατα και αιγες), από τα οποία 2.468 ήταν οι αιγες (για το Δημοτικό Διαμέρισμα Προφίλιων του Δήμου Νότιας Ρόδου δεν ήταν διαθέσιμα τα στοιχεία). Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις κοινότητες Λαέρμων και Λάρδου όπου το μεγαλύτερο τμήμα των δασικών εκτάσεων και βοσκοτόπων έχει καεί, ενώ στην κοινότητα του Αγ. Ισιδώρου, παρ' ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός ζώων και ειδικότερα αιγών, υπάρχουν παράλληλα και σημαντικές άκαυτες εκτάσεις για τα ζώα.

Στα βασικά συμπεράσματα του επιστημονικού κλιμακίου του Παρατηρητηρίου Ανασυγκρότησης των Πυρόπληκτων περιοχών του ΤΕΕ, επίσης διαπιστώνεται ότι:

- Το θεσμικό πλαίσιο της χώρας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση καταστροφών εξακολουθεί να έχει σημαντικά κενά και παραλείψεις, ενώ χρειάζονται ουσιαστικές βελτιώσεις στην οργανωτική δομή και διασύνδεση της Κεντρικής και Περιφερειακής Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης, για να είναι σε θέση να εφαρμόσουν αποτελεσματικά το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο.

Αυτό είναι ένα από τα μέτρα των πρώτων ημερών για την κάλυψη των αναγκών των πυρόπληκτων, όπου υπάρχει κατά γενική ομολογία στασιμότητα. Διαπιστώνονται προβλήματα:

- Στην αποκατάσταση των οικισμών (έλεγχοι, άδειες, τίτλοι ιδιοκτησίας κ.ά., για την εγκυρότητα της χρηματοδότησης και την έναρξη των εργασιών αποκατάστασης).

- Στην αντιδιαβρωτική προστασία, επιτυχής ίσως τα έργα των πρώτων ημερών αλλά στοιχειώδη και ανεπαρκή ακόμη και για το άμεσο μέλλον, σε σχέση και με την ελλειπστάτη στελέχωση των δασικών υπηρεσιών.

- Στην αντιπλημμυρική προστασία των περιοχών (έλλειψη προγραμματισμού, μελετών και κυρίως χρηματοδότησης).

- Στην τεχνική αναδάσωση, που απαιτείται σε σημαντικές δασικές εκτάσεις, και στην αναγκαία προετοιμασία γι' αυτό (φυτευτικό υλικό, ειδικοί επιστήμονες κ.ά.).

- Στην αποκατάσταση των δικτύων και λοιπών υποδομών, χαρακτηριστική ήταν η διαπίστωση των Δημάρχων ότι «παρατηρείται στασιμότητα σε όλα τα επίπεδα –προγραμματισμός, μελέτες, χρηματοδότηση– που αφορούν τις υποδομές».

- Στο σχεδιασμό προστασίας των περιοχών που δεν έχουν καεί και στην ένταξη των πολιτών στο σχεδιασμό και την επιχείρηση πυροπροστασίας αυτών των περιοχών.

Ανεπαρκές το θεσμικό πλαίσιο

- Στην αποκατάσταση των καλλιεργειών και στην έγκαιρη εισαγωγή καινοτόμων αγροτικών δραστηριοτήτων, όπως και στην παράταση των αναπτυξιακών κινήτρων, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού.

- Πολύ θετικό κρίνεται το ότι, όπως δήλωσε ο περιφερειακός διοικητής Δασών, ολοκληρώθηκε η κήρυξη των αναδασωτέων εκτάσεων.

Πρέπει τώρα άμεσα να αρχίσει η ορθή διαδικασία σύνταξης των δασικών χαρτών!

- Έντονος ήταν ο προβληματισμός σε όλους για την ανυπαρξία ενός συνεκτικού σχεδίου ανασυγκρότησης των πυρόπληκτων περιοχών, που θα δώσει έμφαση στην αποκατάσταση των περιοχών, την παραπέρα ανάπτυξη τους και στη δημιουργία προϋποθέσε-

ων για την αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον, όπως και ενός δημόσιου φορέα σχεδιασμού και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων και δράσεων από τις συναρμόδιες υπηρεσίες της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης.

- Από όλους τους φορείς αναδεικνύεται ως μείζον το θέμα της χρηματοδότησης, καθώς ελάχιστα χρήματα έχουν δοθεί μέχρι σήμερα και μόνο για την αποκατάσταση οικισμών. Παράλληλα, έχει ανακύψει θέμα με την παράταση των προθεσμιών για την ολοκλήρωση έργων με χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ σε πυρόπληκτες περιοχές. Θέμα, που μεταξύ των άλλων αποτέλεσε αντικείμενο της πρόσφατης σύσκεψης με την αρμόδια επίτροπο Ντ. Χούμπνερ στη Θεσσαλονίκη. Η ουσία του θέματος, όμως, είναι ότι η τυπική χρονική παράταση των έργων και προγραμμάτων αλλά ότι δεν έχουν συνταχθεί ακόμη έγκριτα και βιώσιμα προγράμματα από τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές Περιφερειών και Υπουργείων, για τις πυρόπληκτες περιοχές.

Καμένη έκταση στις περιοχές «Natura 2000» και Καταφύγια Άγριας Ζωής από την πυρκαγιά της Ρόδου τον Ιούλιο 2008

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗ «NATURA»

Όρη Αττάβυρος και Ακραμύτης, Ακρωτήρι Αρμενιστής και παράκτια ζώνη Απολακκιάς

ΚΑΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)

29.026

ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ

Βουνοκάλαθος (Λαέρμων - Λάρδου -

Πυλώνα - Καλάθου Ρόδου)

11.487

Χορτής (Λάρδου Ρόδου)

2.279

Σύνολο καμένης έκτασης

13.766